

208.

Ing. S. FRANČIŠKOVIĆ i Ing. R. BENIĆ

MOTORNE LANČANE PILE

(MOTORNE PILE LANČANICE)

ZAGREB
1949

7. 1957

Ing. S. FRANČIŠKOVIĆ i Ing. R. BENIĆ

MOTORNE
LANČANE PILE
(MOTORNE PILE LANČANICE)

NAKLADNI ZAVOD HRVATSKE
ZAGREB 1949

P R E D G O V O R

Zakon o Petogodišnjem planu razvijanja narodne privrede FNRJ među ostalim zadacima, koje ima da izvrši naša šumska privreda, donosi i zadatak mehanizacije radova oko iskorišćivanja šuma.

Važan položaj u ovom području zauzima mehanizacija radova sječe i izrade.

Zadatak mehanizacije u socijalističkom društvenom i privrednom sistemu jest:

a) povišiti količinu proizvoda uz istovremeno održavanje i površenje njihove vrsnosti (kvaliteta);

b) povećanjem proizvodnje osigurati izvršenje planskih zadataka, koji se postavljaju pred naše privredne organizacije;

c) olakšati teški fizički rad i zamijeniti ga radom stroja (mehanizma).

Sva ova tri zadatka vode opet k jednom zajedničkom cilju, a taj je: dizanje životnog standarda radnog naroda.

Mehanizacija radova oko sječe i izrade šumskih proizvoda počela se kod nas uveliko provoditi. U našim šumama sve se više čuje bruhanje motora. Šuma počinje da živi novim životom. U mjesecu ožujku 1948. održan je u NR Hrvatskoj prvi kurs za rukovaće motornim lančanim pilama.

Već se tada na kursu osjetila potreba za jednim priručnikom, koji bi opisao motorne lančane pile, kojima se danas služimo u praksi. U tu je svrhu i napisan ovaj priručnik. Budući da je to

prvi rad ove vrste kod nas, naravno je, da on ima i mnogih nedostataka. Priručnik je rađen na temelju strane literature i poznavanja prakse. Ako posluži uzdizanju naših stručnih kadrova, piscima će to biti najveće priznanje.

Zagreb, prosinca 1948.

Pisci

postepeno i uporedo s napredovanjem pomladjenja. Najprije se siječu samo ponekoja stara stabla u svrhu, da se omogući naprednja sjemenom i otvoriti pristup svjetlu (pripravni sijek). Već prema razvoju pomlatka slijede u kraćem ili dužem vremenskom razmaku vađenja većeg dijela stabala (napredni sijek). Kad se pomladak posve razvio i ne treba zaštiti starih stabala, onda se konačno izvade preostala stara stabla, koja su zaštićivala mladu šumu od vremenskih nepogoda (dovršni sijek). Općina se sječa primjenjuje u ravnicama i brežuljkastom terenu, gdje zemljište ne smije biti ogoljeno. c) Preborna sječa, kod koje se vade samo pojedinačna najdeblja ili oštećena stabla te ona, koja smetaju dobro razvijenom pomlatku. Ova se vrsta sječa provodi na kamenitom planinskem terenu, gdje bi čista i oplodna sječa naglo prekinule sklop šume i ogolile tlo, pa uslijed upliva jakih vjetrova, snijega i leda upropastile šumu.

LITERATURA

- Афанасьев П. С., Машины для деревообработки, Москва 1947.
- Аникин Б. П., Механизация лесоразработок I., Ленинград 1940.
- Benić R., Motorne lančane pile, Šum. list 1948. (249—261)
- Drakulić J., O primeni mehaničkih pila, Š. L. 1947. (365—374).
- Fanton R., Pilci, Š. L. 1942. (33—46).
- Frančišković S.: Motorne pile (skripta 1947. g.).
- Hojnik D., Opis automobila, Zagreb 1944.
- Milovanović D., Automobil, Beograd 1934.
- Назаров - Плинер, Организация стахановских бригад на заготовке леса, Москва 1947.
- Плаксин М. В., Уход за пильными цепами, Москва 1945.
- Scheffter H., Überblick über den Stand des Motorsägebaues, Holz 1939 (49—54).
- Уваров Н. В., Пособие для моториска цепных пил, Москва 1940.
- Gebrauchsanleitung und Ersatzteilliste für die »Rinco« Motor-kraftsäge.
- Instruction manual and parts list for »I. E. L.« power chain saw.
- Instruction for the operation and care of the Teles chain saw.
- Operator's manual for Disston Gasoline Power chain saw.

S A D R Ž A J

	Strana
Predgovor	3
I. Uvod	5
II. Osnovni elementi mehaničkih pila	8
III. Konstruktivne osobine motornih lančanih pila	14
A) Pogonski stroj (motor)	14
B) Radni stroj	29
1. Spojka	29
2. Lanac pile (pilni lanac)	32
3. Okvir (rama, šina)	35
4. Ustroj za pritezanje lanca	36
C) Goriva i maziva	40
IV. Tehnika rukovanja motornom lančanom pilom	43
Paljenje (pokretanje) motora	43
Tehnika obaranja stabala i trupljenja motornom lančanom pilom	45
Zaustavljanje motora i spremanje stroja	50
V. Smetnje kod rada s motornom lančanom pilom i njihovo odstra- njivanje	51
A) Smetnje kod paljenja motora	51
B) Smetnje u radu karburatora	52
C) Smetnje kod okvira (rame) pile	54
D) Smetnje kod kretanja lanca	54
E) Smetnje prouzrokovane nepravilnostima ustroja za pritezanje lanca	55
F) Smetnje prouzrokovane ostalim nepravilnostima i kvarovima pile	55
VI. Njega motorne lančane pile	57
VII. Organizacija rada s motornim lančanim pilama	71
A) Sastav radnih brigada i raspored rada u brigadi	73
B) Organizacija rada na sječni	75
VIII. Pokretne mehaničke radionice	85
IX. Pravila zaštite kod rada s motornim lančanim pilama	89
Dodatak — Brigadni sistem rada u šumarstvu	92
Tumač stranih riječi	102
Literatura	107